

Handläggare
Peter Dahlberg
Telefon: 08-50829323

Till
Koncernstyrelsen

Lägesrapport Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Stockholms Framtida Avloppsrening maj 2026

Koncernledningens förslag till beslut

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan av lägesrapport avseende Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Stockholms Framtida Avloppsrening godkänns.
2. Lägesrapport avseende Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Stockholms Framtida Avloppsrening överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.

Sammanfattning

Som en del i den skärpta investeringsstyrningen med grund i de tillämpningsanvisningar för investeringar i Stockholms Stadshus-koncernen tas lägesrapporter fram för projekt med en investeringsutgift som överstiger en miljard kronor. För projektet Stockholms Framtida Avloppsrening ska lägesrapport föreläggas koncernstyrelsen två gånger per år. Den senaste lägesrapporten förelades koncernstyrelsen den 15 december 2025.

I april 2024 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad budget och tidplan för Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA). Budgeten fastställdes till 19,5 miljarder kronor i prisnivå mars 2023. I löpande penningvärde motsvarar det 22,5 miljarder kronor beräknat med framtida indexutveckling. Projektet beräknas pågå till slutet av år 2031.

Projektet bedöms fortsatt ligga i linje med gällande tidplan och budget. Överledning av avloppsvatten från Bromma till Henriksdal planeras ske under 2028 och Henriksdals reningsverk beräknas vara färdigställt med samtliga etapper under 2031.

Arbeten pågår inom Henriksdals reningsverk, Sicklaanläggningen och ledningstunneln. I Henriksdal pågår bland annat arbeten med biolinjer, slamhantering och rötkammare. I ledningstunneln pågår betongarbeten, förstärkningsarbeten och installationer.

Koncernledningen konstaterar att SFA-projektet, liksom vid den förra lägesrapporteringen, ligger inom ramen för beslutad tidplan och budget. De risker som beskrivs i lägesrapporten bedöms också kunna rymmas inom den ekonomiska reserven. Det reviderade genomförandebeslutet fattades i en tid med kraftigt ökande byggkostnadsindex. Marknadsläget bedöms ha stabiliserats, om än på en högre nivå. Liksom tidigare betonar koncernledningen vikten av att bolaget noga följer indexutvecklingen så att projektet följs upp på faktiska kostnader.

I samband med det reviderade genomförandebeslutet ställdes krav på stärkt styrning och uppföljning. Bolaget svarar väl mot detta och visar fortsatt god framdrift i arbetet. Koncernledningen fortsätter att noga följa bolagets arbete med projektet. Den kontinuerliga rapporteringen från projektet ger en stabil grund för beslut och uppföljning för projektets styrgrupp, bolagets styrelse samt för koncernstyrelsen.

Koncernledningen vill särskilt understryka vikten av att rätt kompetens finns i alla skeden och att överlämnandet vid driftsättning sker effektivt. Detta är centralt för att säkerställa fortsatt framdrift, begränsa genomföranderisker och skapa goda förutsättningar för den framtida driften.

Sammanfattningsvis ser koncernledningen att projektet är väl positionerat för att klara fortsatt framdrift, men framhåller behovet av fortsatt proaktiv hantering av risker och tät uppföljning.

Bakgrund

Stockholm Vatten och Avfall AB är Sveriges största bolag för vatten och avfall, med ansvar för dricksvatten till 1,5 miljoner människor, avloppsrening för 1,2 miljoner och 1 miljon stockholmarnas hushålls- och förpackningsavfall. Bolaget har omfattande investeringsbehov för att långsiktigt säkerställa kapaciteten i sina system. Enligt Svenskt Vatten finns ett årligt investeringsbehov på 31 miljarder kronor för Sveriges VA-infrastruktur, med ett sannolikt behov på över 600 miljarder fram till 2040. I landet som helhet så står Stockholm för en betydande del av kommande investeringar.

Stockholm står inför historiska satsningar på stadens tekniska infrastruktur. Stockholms system för vattenleveranser och avloppsrening har genom åren fungerat mycket väl, men befintliga verk och därtill hörande system börjar nå sin tekniska livslängd.

Klimatanpassning är också en allt viktigare aspekt i planeringen för att nå en hållbar stad i ett längre tidsperspektiv. Nya lagkrav och direktiv ska omhändertas. För att möta samhällets behov med tillhörande lagkrav, tekniska krav, klimatutmaningar, säkerhet och beredskap har Stockholm Vatten och Avfall AB flera storskaliga investeringsprojekt, däribland Stockholms Framtida Avloppsrening, SFA, Stockholms Framtida Vattenförsörjning, SFV och Resursutvinning Stockholm, RUS. Dessa projekt syftar till att säkerställa vattenförsörjning, förbättra systemens redundans, effektivisera driften och möta högt ställda klimatkrav. Stockholm Vatten och Avfall AB ansvarar även som huvudman för utbyggnad av VA i stadsutvecklingsområden och exploateringsprojekt.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2014 om genomförande av Stockholms Framtida Avloppsrening. Projektet innebär bland annat att Bromma reningsverk läggs ned, att en tunnel mellan Bromma och Sickla byggs och att Henriksdals reningsverk byggs om och ut i både Sickla och Henriksdal.

Projektet består av två huvuddelar. Den ena delen är ledningstunneln mellan Bromma och Sickla. Den andra delen är reningsverksanläggningarna i Henriksdal och Sickla. Kapaciteten i Henriksdals reningsverk byggs ut och anläggningen uppgraderas med ny membranteknik.

Den 22 april 2024 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat genomförandebeslut för projektet med en investeringsutgift om 19,5 miljarder kronor i prisnivå mars 2023. I löpande penningvärde motsvarar det 22,5 miljarder kronor beräknat med framtida indexutveckling. Det reviderade genomförandebeslutet är utgångspunkt för den fortsatta uppföljningen av projektets ekonomi, tidplan och risker.

Som en del i den skärpta investeringsstyrningen enligt tillämpningsanvisningarna för investeringar i Stockholms Stadshus-koncernen ska lägesrapporter för projekt med en investeringsutgift som överstiger en miljard kronor föreläggas koncernstyrelsen två gånger per år. Den senaste lägesrapporten förelades koncernstyrelsen den 15 december 2025. I den rapporteringen konstaterades att projektet låg inom ramen för beslutad tidplan och budget, att riskerna bedömdes kunna rymmas inom den ekonomiska

reserven samt att bolaget visade god framdrift i arbetet med de krav och uppdrag som lämnades i samband med det reviderade genomförandebeslutet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholms Stadshus AB.

Ärendet

Lägesrapporteringen redovisar projektets samlade status och väsentliga händelser. Den utgår från Stockholm Vatten och Avfall AB:s fullständiga lägesrapport SFA februari 2026 samt den komprimerade lägesrapporten SFA maj 2026, som innehåller en uppdaterad översikt över projektets status.

Projektet följer gällande tidplan. Överledning av avloppsvatten från Bromma till Henriksdal planeras ske under 2028 och Henriksdals reningsverk beräknas vara färdigställt med samtliga etapper under 2031.

Projektets framdrift redovisas för ledningstunneln, Henriksdals reningsverk och Sicklaanläggningen. Den första biolinjeetappen driftsattes 2021 och uppvisar reningsresultat över förväntan. Biolinje 7 är klar och överlämnad. För biolinje 6 pågår provdrift med goda resultat. Den tredje etappen med biolinje 4 och 5 har startat enligt plan. I Henriksdal pågår även arbeten med slamhantering och rötkammare. Inom Sicklaanläggningen pågår arbeten som bland annat omfattar försedimentering, grovrening, pumpstationer och teknikbyggnad.

Tunneldrivningen i huvudtunnlarna är färdigställd. Inom ledningstunneln pågår bland annat gjutning av betongvagga, förstärkningsarbeten, montage och anslutningsarbeten. Av den komprimerade majrapporten framgår att samtliga anslutningsarbeten av pumpstationer och bräddpunkter är genomförda och därmed redo för inkoppling i samband med att tunneln driftsätts.

För att säkerställa bolagets kontroll i arbetet med de uppdrag som lämnades i samband med koncernstyrelsens och kommunfullmäktiges beslut i ärendet om reviderat genomförande har ett antal åtgärder vidtagits. Bolaget följer löpande upp arbetet med uppdragen och protokollför uppföljningen.

Ett kontinuerligt arbete pågår för att säkerställa kontroll och effektiv styrning. Projektet och linjeorganisationen arbetar med att säkra effektiva processer inför driftsättningen och överlämnandet av färdiga anläggningsdelar. Projektet arbetar även tillsammans med

utförare för att finna och genomföra effektiviseringar i syfte att korta tidplan och minska kostnader.

Ekonomi

SFA har en beslutad budget på 19,5 miljarder kronor i prisnivå mars 2023, inklusive ränta och projektreserv, vilket motsvarar 22,5 miljarder kronor beräknat med en framtida indexutveckling.

Utfallet till och med mars 2026 uppgår till drygt 14,2 miljarder kronor. Projektets ekonomiska utfall för verksamhetsåret 2025 låg över bolagets årsprognos och årsbudget. Enligt bolaget beror avvikelsen främst på omprioriteringar mellan SFA och pågående reinvesteringar i anläggningen för att säkra inkopplingen av Syvabflödet, samt på att innehållna medel i vissa entreprenader har kunnat betalas ut tidigare än beräknat.

Avvikelsen bedöms inte påverka projektets totalprognos. Projektets totalprognos ligger fortsatt i linje med gällande beslut avseende tidplan och budget. Slutprognosen underskrider i dagsläget den beräknade nivån i löpande penningvärde om 22,5 miljarder kronor som redovisades i det reviderade genomförandebeslutet.

Projektreserven bedöms vara tillräcklig för projektets färdigställande utifrån genomförda simuleringar av riskutfall. Vid behov av att nyttja riskreserv hanteras detta i styrgrupp och rapporteras i lägesrapport.

Tidplan

Tidplanerna för SFA följs upp löpande och anpassas utifrån resultaten i pågående entreprenader. Styrning sker med fokus på avgörande milstolpar som binder samman projektets framdrift och på att projektets arbeten ska fungera tillsammans med kärnverksamhetens pågående arbeten.

Sicklaanläggningen, tunneln och tre av fyra etapper i Henriksdal ska vara klara för hantering av avloppsflöden under 2028. Detta är en förutsättning för att avvecklingen av Bromma reningsverk ska kunna påbörjas. Den sista etappen i Henriksdal har som mål att slutföras under 2031.

Bolaget bedömer att arbetena med biolinjerna är fortsatt avgörande för projektets tidplan. Bolaget arbetar även med att säkra genomförandet av pumpstationen i Sickla och betongarbetena i Mälarpassagen.

Risker

Bolaget har genomfört en fördjupad riskanalys. Analysen omfattar både ekonomisk risk och tidsosäkerhet. Uppföljning av tidigare analyser har genomförts och resultatet är fortsatt i linje med beslut och inom ramarna vad gäller tid och pengar.

Av bolagets rapportering framgår att det kontinuerliga riskhanteringsarbetet inom SFA och delprojekten fortgår. De största övergripande riskerna är fortsatt kopplade till entreprenörers genomförande, sena ändringar, överlämning, samordning och genomförande i befintlig anläggning i drift.

Koncernledningens synpunkter och förslag

Koncernledningen konstaterar att SFA-projektet, liksom vid den förra lägesrapporteringen, ligger inom ramen för beslutad tidplan och budget. De risker som beskrivs i lägesrapporten bedöms också kunna rymmas inom den ekonomiska reserven. Det reviderade genomförandebeslutet fattades i en tid med kraftigt ökande byggkostnadsindex. Marknadsläget bedöms ha stabiliserats, om än på en högre nivå. Koncernledningen anser att det är av stor vikt att bolaget noga följer indexutvecklingen så att projektet följs upp mot faktiska kostnader.

I samband med det reviderade genomförandebeslutet ställdes krav på stärkt styrning och uppföljning. Bolaget visar fortsatt god framdrift i arbetet, bland annat avseende styrning, uppföljning, kompetens och överlämnande vid driftsättning. Koncernledningen fortsätter att noga följa framdriften av SFA-projektet, främst ekonomi och tidplan. Den kontinuerliga rapporteringen från projektet ger en stabil grund för beslut och uppföljning för projektets styrgrupp, bolagets styrelse samt för koncernstyrelsen.

Koncernledningen vill särskilt understryka vikten av att rätt kompetens finns i alla skeden och att överlämnandet vid driftsättning sker effektivt. Detta är centralt för att säkerställa fortsatt framdrift, begränsa genomföranderisker och skapa goda förutsättningar för den framtida driften.

Sammanfattningsvis ser koncernledningen att projektet är väl positionerat för att klara fortsatt framdrift, men framhåller behovet av fortsatt proaktiv hantering av risker och tät uppföljning.

Koncernledningen föreslår att anmälan av lägesrapporten godkänns och att lägesrapporten överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.

Vd

Vice vd

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Lägesrapport SFA februari 2026 från Stockholm Vatten och Avfall AB
2. Styrelseprotokoll Lägesrapport SFA februari 2026 från Stockholm Vatten och Avfall AB
3. Tjänsteutlåtande Lägesrapport SFA komprimerad maj 2026 från Stockholm Vatten och Avfall AB
4. Protokollsutdrag Lägesrapport SFA komprimerad maj 2026 från Stockholm Vatten och Avfall AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Vd	2026-06-05
Anette Scheibe Lorentzi, Vice vd	2026-06-05